

ELKARRIZKETA ERANTZUNAK

ERAGILEENTZAKO GALDETEGIA

1. LEHENGAIK ESKURATZEKO

Kontuan izaten da lehengaien alperrikako xahutzea?

- Aprobetxatzen da dena, ez dago besterik, ezin da permititu.
- Ekosistema oso bat da: iraungitze data ez daukana gorde egiten da eta bestea erabili. Plastikoa botatzen da
- Errentagarritasuna hortik dator. Edozein etxetan moduan. Ez modu kontzientean, profesionalak horrela egiten dute behintzat. Sobratzen dena senideei, lagunei... ematen zaie

Erosten da lehengai ekologikoa?

- Batzuek bai, aukeratzen duten ereduaren arabera. Gareztiagoa da eta eredu ekoaren aldeko apuztua egiten dutenak erosten dituzte.
- Profesionalak direnak, beraien artean antolatzen dira sarean.
- Ekologikoa lana egiten ez dutenek ere erosten dituzte, beti zaindu delako egiten denaren kalitatea, absurdoa litzateke horretan ez pentsatzea.

Erosten da lehengai distantzia laburrean?

- Ahal den neurrian bai. Komeni da gainera, transportea garezti atera daiteke gauza batzuen erosketan (adibidez forrajea). Edozein modutan regresioa eman da eta bertoko lehengai desagertzen ari da.
- Enpresa handientzako lan egiten dutenei, beraiek ekartzen die lehengai eta horixe da lantadu behar dutena.
- Bestelakoan, hazia laburrean erosten da
- Pentsua ez da hemen ekoizten, baso landareak ere ez

Erabiltzen dituzte artisau eran ekoiztako haziak? Euskal Herriko ustiapen agroekologiko txikietan ekoizten direnak eta sarean antolatuak daudenak.

- Agroekologikoa ibiltzen diren profesionalak eta autokontsumorako baserrietan erabiltzen dira.

- Baina oso anitza den sektorea da eta Sistema Integratuan bazaude beste batek erosten du produktua eta
- Kanpoko hazia erosten baduzu gainera, ezin duzu gorde, patentea dauka.
- Hemengo haziak ez dauka jaberik.
- Autokontsumorako denean ere hobe da hamengoa, hobekien egokitzen dena da.

Erosten dira beste ekoizle batzuen soberakinak? (haziak edo landareak, abonua, izurriteak ekiditeko formulak, transformaziorako soberakinak) edo makinaria bera edo tresnak.

- Makinaria partekatu egiten da baina bigarren eskuko makinaria salerosketak ez dira egiten, orokorrean.
- Batzuetan wallapop erabiltzea praktika normala da (makinariari dagokionez)
- Purinaren bilketa egiten da eta ondoren beste lur batzuetan bota (partekatu).
- Trukerako erabiltzen dira soberakinak auzokoen artean (bakoitzaren ekoizkina bestearekin trukatu)

Erosketa handietarako elkartzen dira? Lehengai batzuek erosteko edo makina gareztiak partekatzeko, animalientzako jatekoak erosteko...

- Elkarteen bidez azpisektore batuek elkartzen dira, adibidez: forrajea ekartzeko, botikak (kooperatiba bidez kostuak jeisten ditu) ogia egiteko irina elkartuta erosten da.
- Abeltzaintzan nabarmenago egiten da
- Landare ornamentaletarako ere bai
- Ekologikoan animalientzako bazka.
- Hazi eta landareentzako komeni da.
- GILBE

GILBEren helburu nagusietako bat da bere bazkide eta bezeroei ematea nekazaritza-jarduerarako behar dituzten produktuak, bai instalazioak, bai hornigaiak ere.

Urteotan guztiotan, GILBEk merkataritza-harremanak egin ditu espezialitate bakoitzeko bertako zein nazioarteko hornitzaile onenekin, kalitate oneneko produktuak ahalik prezio onenean eskuratzeko.

Honako hauek dira produktu-talde nagusiak:

1. ONGARRI KIMIKOAK: lurrari gehitzekoak, laborantza hidroponikoetan ongarridun ureztaketak egitekoak, hostoetarako ongarririk...
2. MEDEAPEN ORGANIKOAK. Zizare-humusa, zaldi-simaurra, oilo-simaurra.
3. SUBSTRATUAK: Koko-zuntza, perlita, hazitokietarako substratuak, landare apaingarrien edukiontzia, cannabis, nekazaritza ekologikorako substratu ziurtatuak.
4. PLASTIKOAK ETA SAREAK. Plakak eta plastikoak mintegien estalkietarako, kanpoko laborantzetarako, belarren aurkako sareak, haize-babesak...
5. EDUKIONTZIAK ETA ERRETILUAK baratze hazitokietarako, mintegietarako, loretarako eta landare apaingarrietarako, 8 cm-ko edalontzietatik 25 l-ko edukiontzietaraino.
6. UREZTAKETA-MATERIALA. Hodiak, osagarriak, ureztatze-ponpak, programagailuak, DOSATRON...
7. FRUITUAK ETA BARAZKIAK ONTZIRATZEKO ETA ETIKETATZEKO MATERIALA. EUSKO LABEL erretiluak, ontziratzeko plastikoak, etiketak...
8. FITOSANITARIOAK. Intsektizidak, fungizidak, herbizidak.
9. FITOSANITARIO EKOLOGIKOAK.
10. BABESTEKO EKIPOAK. Aurpegi-babesak, buzoak, eskularruak, iragazkiak.

Urteotan guztietan egindako hornitzaileen eta produktuen hautaketak eta ABELUR kooperatibako teknikarien aholkularitza teknikoak bermatzen digute gure produktuak egokituta daudela gure ingurunearen ezaugarrietara, eta eraginkorrak direla bertarako.

Coworking-erako espaziorik badute? Agian birtuala izan daiteke...

- Transformatzeko izan daitezke baina legeak zaildu egiten ditu (sanitatea tarteko)
- Forrajeak eskualdean
- Elkarte mordo bat daude (GILBE)
-

Makinaria partekatzen dute nolabait?

- Bai, betidaniko da. Adibidez aperoak, segadorak, diskoak...
- Makinariaren erabilera estazionala da (data berberean makinaria berbera behar da baserri guztietan) eta auzolan bidez egiten da (koordinazio handia behar du)
- Landa garapen bidez ematen da zerbitzua.

Badago makinariaren bizia luzatuko duen artiztarik edo zaharrak birziklatu ditzakeena piezen ordezkapenak egiteko...?

- Erantzun kontrajarriak daude, batzuek baietz diote eta besteek ezetz.
- Lehen gehiago ematen zen imajinazioak eskaintzen zuen I+G a.
- Baietz diotenak esaten dute, ez dagoela datu zehatzik baina traktoreak zaharrak direla. Tiratu behar zaiela bizi. Konzesionarioak berria erosten duenari zaharra erosten dio eta ondoren Wallapop eta milanunciosen pieza pila bat dago eta montadoreak.

Erabiltzen dira hauek kudeatzeko tren digitalak edo posible ikusten ahal duzue erabili ahal izatea? Wtsap taldea, weba...

- Gero eta gehiago sortzen dira webguneak, gorakada nabarmena dago, bideoak ere egiten dira
- Watsapp taldeak badaude naturalki eman da fenomeno (beharrak sortu du). Nitxo bat ikusi da hor, herrien itxierak eman direnean. Baserriko ekoizkinean arazo iraungitze data baita.
- Baserritarren arteko wallapop-ak sortu dira, baita agroanuncios, milanuncios erabiltzenda.
- Ehne-ren webgunean iragarkietarako tarte bat dago, EMBAK aldizkarian, Ofizina komarkalean ere bai.
- Beharra sentitu dutenak atera dira txanpiak bezala, itxialdia inflexio puntu bat izan da.
- Arrakalarik handiena aukeran dago (banda ultraazkarrak edo satelite bidezkoak...) baina internetan egoera on batean erabiltzeko aukera duenak erabiltzen du. 2500 biztanle baino gutxiagotan banda zabala dago orain haziko dira hortik gora.

2. EKOIZPENERAKO

Ekosistema aberasteko izkinetan loreak eta babeslekuak jartzen dira polinizatzaileak eta fauna laguntzailea erakartzeko eta plagak eta gaixotasunak hedatzea saihesteko.

- Ekologikoan dabiltzanak bai
- Txakolindegiek ere guztiak daukate, baina ez oraka mantentzeko, landare hezia moduan. Denbora behar delako. Laguntza ambientalak, polinizatzaileak behar dituzu. Permakulturarako mikrosistema bat jartzea.
- Danetarik dago nekazarien artean baina baratzerak dedikatzen bazara komeni da. Ahalik eta kimikorik gutxien erabiltzea, hobe.
- Larreetan planteatzea ezberdina da, handiagoa eta eta sasia sortzen da eta mantetzeko ez da horren erraza.
-

Hazkuntza errotazioa egiten da? Posible al litzateke modu digitalean informazioa lortzea errotazio egokiena egiteko edo oso garestia da?

- Errotazioa gero eta gutxiago egiten da eta badago teledetekzio tresnarik baina hemen lurraren analitika egiten da. Badaude gauza batzuk gero eta gutxiago erabiltzen direnak, adibidez arbia, patata edo babarruna.
- Ekologikoan egiten da errotazioa
- Bestalde, errotazioaren ezagutza transmititu da eta ze terreno daukazu baldintzatua dago. Terreno nahikoa baduzu neguan kaballeria (zaldia) sartzen da, gero behiak eta azkenik ardia (belar txikia gustatzen zaiolako).
- Ganadua nondik nora dabilen jakiteko GPS bidezko tresnak daude.
- Lurraren egoera aztertzeke edo animaliak non dauden jakiteko dronak gutxi erabiltzen dira, animaliak izutzen baitituzte.

Bertako arrazak lehenesten dira abelzaintzan?

- Produktibitatea lehenesten da gehienetan, errentagarria bada bai.
- Bertako arrazak produkzio minimoetara iristen badira bai, adibidez artzantzan.

- Abeltzainzan bai baina pirenaika moldatu da (mejoratu egin da haragitarako)
- Artzai txakurra jeitis egin da, bordercollie-ak hobeto lan egiten baitu.
- Batzutan bai, denominazioek laguntzen dute.
- Baina egia da "gurearen" oso zaleak garela eta ahalegina egiten dela batzutan.
- Horrela sortu dira: erribehi elkarteak, Latxa elkarteak, Artzai txakurren elkarteak
- Hauek guztiak diru laguntza bidez sustatu dira.

Eramaten dira natur gune publikoetara?

- Eramaten dira, baina eremu txikiak daude eta murrizten ari da. Izarraitzen eremua txikia da, ez dago eremu publikorik eta botatzen dira besteera :Aralarrera, Aizkorrira.
- Bertako basoa egiteko erosten ari diren ekimenak badaude, bai publiko zein pribatuak. Horretarako bitartekaritza lana inportantea da.
- Natur gune publikoetarako eramateko Udalek egiten dute jarraipena, Foru Aldundiak egiten ditu lur analisiak eta abeltzain elkarteek erabakitzen dute rotazioa nola egin. Ordenantzatan zehaztuta egoten da.

Agroekologian ekoizten da?

- Orain izena jarri zaio baina beti ekoiztu da logika batean, beraz manejava eta bakoitzaren baldintzen arabera saiatuko zara oreka mantentzen.
- Gero eta gehiago egiten dute gazteek batez ere. Gizarte demanda bat dago.
- Modu amableagoan ekoiztea, ea nola doan: lurrak ematen duenarekin.
- Agroekologikoan, batak bestea laguntzen du oso modu irekian ematen delako.
- Aragi salmentarekin ere badaude taldeak, elkarrekin ikasi eta komertzializatzeko.
- Bisualizatzeko ekimenak egitea egokia litzateke.

Uraren aprobetxamendurako sistemarik erabiltzen da?

- Egon dira inizatibak euria biltzeko, euria jasotzeko depositoak tipikoak dira ondoren erregatzeko.
- Norebere iturburua eukitea ere oso tipikoa da. Baina honen arazoa da lehortzea gorago egiten dela.
- Basoan balsak ere prestatzu dira
- Negutegiak dituztenak sistema bereziak dituzte kantitateak zaintzeko.

Berogailuak behar badira ekoizpenerako (negutegi handi batzuetan) erabiltzen al da baserriak sortzen duen biomasa beroketarako?

- Sistema diferenteak daude: errentagarritasuna eta ematen duten lana galantzan jarri behar da.
- Erabiltzen dira: simaurren gasak, panel solarrak, argindarrerako haizerrota, egurra. Egurra asko erabiltzen da baina gehiago kostatzen da batzutan egurrak ematen duen lana, holakoetan hobe pellet-a
- Horregatik ez dute beraien biomasa erabiltzen
- Bestalde sistema mistoak ere badaude. Adibidez ur salto txiki batean sortzen den energia gasoilarekin partekatuta... baina sistema hauek garestiak dira
- Led sistema ere erabiltzen da

Erabiltzen dira bestelako tresna digitalak? Edo posible litzateke erabiltzea?

- Negutegiak ordenadorez funtzionatzen dute askotan, "negutegi inteligenteak" lehoiak zabaltzeko...
- Ur sistemak ez daude digitalizatuta
- Domotika aplikaziorik ez dute ezagutzen orokorrean, bateron batzuek bai (gero eta gehiago)

3. TRANSFORMAZIOAN

Konpostatzen da baserrian?

- Aukera eta denpora duenak bai.
- Simaurra eskatzen ibilitzen dira eta txixarekin arazo gehiago dago
- Bestelakoan era naturalean. Konpostadore naturala da txerria ere.
- Lurrean ezin da egin.

Borondatezko hiritarrek eginiko konposta banatzen da baserritarren artean? Modu digitalen bat erabiltzen da?

- Ez da banatzen ez delako egokia herrietan egiten dena.
- Enpresa batzuek badaude saltzen dutenak

Elikadura soberakinak oparitu edo beste nonbait erabiliak izan daitezen bidea egiten da? (etxeko animaliei emateko, jangela publikoei...)

- Elikagai soberakin gutxi egoten da etxeko animaliei ematen zaie betidanik
- Jangela publikoekin orain hasi dira ELIKA Fundazioaren bitartez.

Transformazioan soberakinak edo sortzen den guztiaren aprobetxamendua egiteko tresnak badaude edo programa? Ikerketa egiten da honen gainean eta digitalizazioaren bidez informazio hau eskuratzeko aukera badauka baserritarrak?

- Elkartek egiten dute beraien webgune, newsletter edo watsap talde bidez, bestelakoan ahoz aho egiten da.
- Baina interezgarria da. Adibidez: laztoarentzako plataformak funtzionatuko luke. Edo txakolindegietan sortzen den soberakinaren aprobetxamendurako...

- Ikerketari buruz: badaude entitateak (Leartiker adibidez) ikerketan ari direnak, gatzuraren aukerak, txerria gizentzean, goxua egiteko, edariak merkatuan onartuak izan daitezten...
- Transformazioan arazorik handiean legea da. Hegoaldean industria bezala kontsideratzen da. Iparraldean flexibleagoa da.
- Burokrazia ere inportantea da, errealitatek urruti gelditzen delako
- Bestalde konpententziak ere banatuta daude: animalien osasuna Foru Aldundiarena da, elikagaiena Eusko Jaurlaritzarena, lurralde antolaketa....

4. BANAKETAN

Azokatarra joaten dira baserriak? Aurrez enkarguak egiteko trena digitalak erabiltzea posible litzateke? Ez bada egiten, zergatik?

- Zenbait online denda sortu dira, watsap bidez ere azokara enkarguz egiten dira eskaerak eta takilatan utzi produktua. Takilek duten arazoa da tenperatura (hozkailek ez)
- Watsapez ere egiten da . Horretarako business watsap oso tresna interesgarria da eta erabiltzen hasi direna.
- Oraindik asko egin beharra dago eta horretarako kolektibo bezala funtzionatzea oinarritzkoa da:
  - Bizun, Watsap, konsignak, etxez etxeko banaketa...

Baserriko zuzeneko salmenta egiten dutenak badaude eta hauek nahiko digitalizatuak daude? Edo bakar batzuek? Ez bada egiten, zergatik? Erabiltzen da modu digitala?

- On line gida geolokalizatuak daude. Berritzen ari dira. Udalerriz udalerriri.
- Beharrean dago gakoa, adibidez lore saltzaileek sare sozialetatik egin zuten salmenta.
- Horrelako kanal batean hasten zarenean eta ondo badoakizu jarraitzen duzu eta itxialdian sortu zen beharra.
- Itxialdian, Foru Aldundiak bidea egin zuen distribuziora saltzeko.

Tirolen turismo eskaintza dago baserrietara bisita eta ondoren produktuen salmenta eta Sara (behenafarroan) ostiraleko udako merkatuan turistek asko erosten dute, ekoizle lokalen produktuak dira. Horrelakorik posible litzateke? Badauka sentidurik? Tirolekoak konkretuki

mapa bat erabiltzen dute ustiategi guztiak seinalizatuak daudenak...

- Egiten dira bisitak baserrietara, azokak gai jakinen inguruan... baina horrelako azoka puntaletan ez da horrenbeste saltzen, baserrietara bisitatan denok erostend ugu, nolabait gertutasuna somatu delako.
- Edozein modutan Tirolen egoera sozioekonomikoa beste bat da.
- Horrelakoetarako edozein modutan erresistentziak daude, horrekin ez baita fidalizazioa lortzen, turismoari lotzea besterik ez.
- Identitate digitala badago, webguneetan...

Erresuma batuan hainbat baserriarrek webgune bat osatzen dute daukatenarekin eta erosleek beraien saskia egiten dute eta astean birritan antolatzen da banaketa etxez etxe. Posible litzateke? Horretarako eskualdeko produktoreak parte hartzen dute.

- Naturalki egiten da hau, kontsumo talde bezala.
- Katalunian ere COLMENA egitasmoa dago.
- Eskualde eta herriko erreferentziak daude baita BERTATIK BERTARAN
- Beharbada gertatzen dena da esterotipoak daudela eta horiek kendu behar dira. Hau da arrakala handia dago kalea eta baserriaren artean. Baserrian kalean bezala aniztasuna dago.

On line dendak

- Egon dira asmoak baina ez dute funtzionatu. Konpromiso falta handia dago eta produktoreen aldetik ez dago nahikoa oferta.

Kontsumo kooperatibak

- Problema kooperatiben finantzazioa da, askoz diru gehiago behar dute, bazkideen kuotekin ezin baita ordaindu.
- Badaude adibide batzuk: [Labore](#) (Bilbo, Oarso, Txingudi)
- Azpeitiko Azoka Plazan kokaturik <http://elikagunea.eus/kooperatiba/>

- abeltzainen kooperatiba <https://www.baserriakm0.com/kooperatiba/> dago baina ez da kontsumo kooperatiba

Jantoki kolektiboak: Finlandiako zenbait tokitan udal erakundeen esku dauden jantoki kolektiboetako tokiko produktuak lehenesten dira.

- Pandemian zehar eguneko zentroetara eramateko aukera sortu zen
- Eskolatan baldintzatzen duena sukaldea eta familien egoera ekonomikoa da.
- Produktuak jasotzeko sanitarioki homologatua dagoen tokia izan behar da
- Guraso elkarteak ari dira zenbait tokitan mugitzen
- Baina ekimen hauek eskatzen dute koordinazio egokia produzitu behar denaren artean eta ondoren kontsumituko dena, kantitate handiez ari gara berba egiten eta.

Uste duzue digitalizazioak ekidingo lukeela zenbait baserritarrek beraien produkzioa distribuziora bidaltzea?

- Berdintsu funtzionatuko luke

5. KONTSUMOAN

Badago kontsumo talderik? Modu digitalean koordinatzen da? Nola antolatzen dira?

- Bai badaude
- Tarteka militantziarekin loturiko taldeak dira baina ahultzen ari dira
- Produktu falta ere egoten da

Badago aplikaziorik eskualdeko jakien bilaketa egin ahal izateko eta erosi?

- [Bertatik bertara](#) webgunea
- [GOIMEn eskualdeko mapa](#) online ez dauka aplikaziorik baina baserritarrak non dauden esaten du.
- Ordiziako azokaren [app-a](#) , <https://www.delikatuz.com/>
- Watsap profesionala Azpeitin

Badago eskola jantokietan guraso elkarterik tokiko janaria eskatzen dutenak eta prest egon daitezkeenak egitasmo bat aurrera eramanteko?

- Oztupoak: burokratikoak, sukaldea eta ekonomikoak
- Gurasoak ari dira bultzatzen

Antolatzen al dira ikastaroak?

- Batzutan eskatzen dira, Kristinaenearekin batera antolatu dira jardunaldiak, eskola baratzean ere antolatzen dira (16 daude aktibo giopuzkoan)
- Aukera badago ateratzen dira naturalki. Badago “culto al cuerpo” moduko bat eta gero eta jende gehiago egoten da prest.

Errezetak partekatzeko app edo modu digitalik badago? Posible izango litzateke? Tokiko errezetak (Antoniren indabak, Manuelen lekak, Ainitzeren txuletak parrillan...)

- [Urola gustagarri](#) ekimena
- [Bertatik berataran](#)
- Kontsumo taldeek sortzen dituzte blog asko eta baita sare sozialetan zabaltzeko joera badute baserritarrek
- Medizinalak ere badaude

6. EKOIZLE ETA KONTSUMITZAILEEN ARTEKO HARREMANAK

Nolako da ekoizleek egiten duten komunikazioa?/Nola komunikatzen dira? Gaur egungo testuinguru digitalera egokitzen dira?

- Zueneko salmenta ahalik eta gertukoena egitea komeni da. Lotura emozionala sortzen delako eta baserritar eta kaletarren arteko arrakala gainditzeko interesgarria delako.
- Telefonoarekin eta whatsapp-arekin komunikatzen dira baina ez dago aski landuta arlo digitala

Orokorrean, zein komunikazio kanal baliatzen dituzte ekoizleek kontsumitzaileengana iristeko? Baliabide digitalak erabiltzen dituzte? Zeintzuk?

- Feria edo sare sozialak dira medioak.
- Gaur egun sarean egotea garrantzitsua da

Komunikazio estrategiak egokitzen dituzte kontsumitzaileen profilaren arabera? Kasu bakoitzean zein baliabide digital erabili erabakitzea, alegia.

- Ahal dena egiten da. Inportantea da baserritarraren inteligentzia komunikatiboan eta denborak baldintzatuta.
- Perfil gazteagoa dutenekin egin daiteke zerbait
- Jakin behar da zer den inportantea eta horretarako estrategia prestatu:
  - Komunitate izaera
  - Bertako produktuen aldeko joera
- Modu kolektiboan elkar lagundu beharko dutela ikasi beharko dute eta benetan funtzionatzeko zerbait egin behar da.
- Gipuzkoako estrategia diseinatzen ari dira

Ekoizleek kontsumitzaileen eskaerak (demanda) kontutan hartzen dituzte euren eskaintzak merkatuak

eskatzen duen horretara egokitzeko? Nola detektatzen dute eskaera hori? Baliabide digitalak komunikazio horretan nola lagundu dezakete?

- Nabigatzen dute webgunetan
- Berrikuntzarako joera dutenak egiten dute
- Gazt urdina egiten hasi da jendea: dibersifikatzen
- Baserri eskola eta artzai eskolatan formazio adizional bat eman beharko litzateke.
- Honen mugak eta abantailak: etekina atera ahal badiozu denbora dedikatuko diozu.

Covid-19aren ondorioz komunikaziorako estrategiak egokitu behar izan dira? Ekoizleek dituzten kompetentzia digitalak kontutan hartuz, eta komunikazioa modu digital batez bideratzeko, nolako ezagutzak landu behar dira?

- Guztiontzako izan da inflexio puntu bat (onerako eta txarrerako), saltzeko, komunikatzeko, produzitzeko orduan...
- Zerealistak oso digitalizatuak daude eta bolumenaren arabera gehiago, mahastiak ere bai, sagarrondoak... satellite bidezko argazkiak erabiltzen dituzte.
- Aplikazioak ere asko daude, kontua da aplikatu dezakezun zuk daukazu ezagutzarekin.
  - Pastore elektrikoak GPSarekin funtzionatzen jartzen dutenak ere badaude
  - Ikuiluetako kamerak
  - Cebaderoetan jatekoa automatikoki botatzeko
  - Robotak behiak jeisteko
  - Eguraldiaren aplikazio oso zehatzak
  - Gaixotasunak bilatzeko webguneak
  - Ikuilua diseinatzeko programak
  - Askok ari dira digitalizatzen MUGARRIAK
  - Argazki geolokalizatuak (diru laguntzak jasotzen dituztenen lana egiaztatzeko)
  - Ganadua mataderora eramanteko mobiletik egin daiteke
- falta zaiguna da intelijentzia emozionala garatzeko tresna, izugarria baita komertziorako eta erabat lotua komunikazioarekin.

